

Περίληψη: Bildung και Δημοκρατία

Δημοκρατία και Bildung – μια έννοια

Ως έννοια, η «Δημοκρατία και Bildung» συνδέεται με το πώς και το τι των εκπαιδευτικών και μαθησιακών διαδικασιών και περιλαμβάνει όλες τις πτυχές της ανάπτυξης των ατόμων, της ανάπτυξης των κοινοτήτων και της ανάπτυξης των κοινωνιών, μέσω των ηθικών πτυχών και των συναισθηματικών και επιστημονικών διαστάσεών της. Η χρήση της προσέγγισης Bildung στο πλαίσιο της δημοκρατικής εκπαίδευσης δημιουργεί δεσμούς μεταξύ των δημοκρατικών θεσμών, της κατανόησης και της χρήσης των δημοκρατικών δικαιωμάτων και της ικανότητας του ατόμου/της κοινωνίας να παρεμβαίνει, να αντιστέκεται και να αλλάζει. Το Bildung στη δημοκρατική εκπαίδευση μπορεί επίσης να προστατεύσει την ποικιλομορφία της ευρωπαϊκής ταυτότητας, συμπεριλαμβάνοντας τις δημοκρατικές διαδικασίες σε όλα τα επίπεδα ενεργοποίησης και επιρροής.

Η εκπαίδευση στη δημοκρατία βασίζεται στην ιστορική έννοια και κατανόηση της δημοκρατίας στις τρεις διαφορετικές διαστάσεις της:

1. την ανάπτυξη των δημοκρατικών θεσμών,
2. την ανάπτυξη των βασικών δημοκρατικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και
3. την ανάπτυξη των δυνατοτήτων δημοκρατικής παρέμβασης και αλλαγής.

Συνδέουμε τα παραπάνω με την κατανόηση ότι η **εκπαίδευση ενηλίκων υπήρξε ιστορικά ένα όχημα πειραματισμού και εφαρμογής των ιδεών μιας ισότιμης και απελευθερωτικής εκπαίδευσης**. Επιπλέον, η εκπαίδευση ενηλίκων υπήρξε ένας τόπος ενσωμάτωσης, ένας τόπος όπου τα ευρήματα συζητούνται και αξιολογούνται και καλλιεργούνται ανοικτές κοινότητες (πρβ. Freire 1972).

Η συζήτηση για την εκπαίδευση ενηλίκων, οι βασικές έννοιες, τα καθήκοντα και οι λειτουργίες της διαμορφώνονται ουσιαστικά από υπερεθνικούς οργανισμούς. Όσον αφορά τη σχέση μεταξύ της εκπαίδευσης ενηλίκων και της δημοκρατίας ή των δημοκρατικών εξελίξεων, η UNESCO, το Συμβούλιο της Ευρώπης, η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΟΟΣΑ ξεχωρίζουν σε αυτό το πλαίσιο.

Το Bildung, για εμάς, αναφέρεται στο άτομο αλλά και στην κοινωνία· πρέπει να ερμηνευθεί ως σχέση με τον εαυτό μας αλλά και με τον «κόσμο». Ζώντας με τα παγκόσμια προβλήματα, τις προσφυγικές κρίσεις, τις οικονομικές κρίσεις και τις οικολογικές κρίσεις, μας ζητείται να αναπτύξουμε την ηθική μας ευαισθησία και τις ικανότητές ενσυναίσθησής μας σε μια παγκόσμια δεξιότητα, ώστε να μπορούμε να σκεφτόμαστε, να αισθανόμαστε και να αποφασίζουμε από μια παγκόσμια σκοπιά. Με βάση την έρευνά μας, είδαμε ότι η **δημοκρατική εκπαίδευση έχει τη δυνατότητα να αποτελέσει μέσο κατανομής της εξουσίας μεταξύ των πολιτών και των δομών εξουσίας λόγω της ηθικής** (δικαιοσύνη, ισότητα, ανθρώπινα δικαιώματα), με αποτέλεσμα τη συνδιαμόρφωση της αφήγησης ως συνέχεια της κληρονομιάς των αξιών.

Η δημοκρατία και οι έννοιες του ολιστικού Bildung συνδέονται ιστορικά με την αναφορά τους σε πολλαπλά πλαίσια της καθημερινής ζωής.

Η δημοκρατία απαιτεί κριτική και γνώση των θεσμικών τρόπων και των δυνατοτήτων συμμετοχής. Η εκπαίδευση, σε αυτό το βαθμό, είναι απαραίτητη ως μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της πρακτικής

αναζήτησης λύσεων που δεν είναι δεδομένες και που χαρακτηρίζονται από την συνύπαρξη με άτομα με αντίθετες απόψεις.

Παραδείγματα καλών πρακτικών:

Βελτίωση της δημοκρατικής συμμετοχής: Συμμετοχικοί προϋπολογισμοί – Καταλονία | Το έργο επιτρέπει την άμεση συμμετοχή των πολιτών στην κατάρτιση των δημόσιων προϋπολογισμών, εμπλέκοντάς τους στον προβληματισμό των αναγκών, στον προσδιορισμό των απαιτήσεων και στην ιεράρχηση των προϋπολογισμών, καθώς και στην παρακολούθηση της λογοδοσίας από τις κυβερνητικές επιλογές. | Περισσότερες πληροφορίες: <http://acefir.cat>

Βάσεις δεδομένων και τράπεζες υλικού για την εκπαίδευση των εκπαιδευτών: Eric Light – Φινλανδία | Το Eric Light δημοσιεύει περιεχόμενο μέσω ενημέρωσης που δημιουργήθηκε από νέους ενήλικες που αντιμετωπίζουν διάφορες προκλήσεις στη ζωή τους. Όλες οι δραστηριότητες πραγματοποιούνται σε ομάδες συνομηλίκων. Στόχος του Eric Light είναι να παρακινήσει και να ενδυναμώσει τόσο τους δημιουργούς όσο και το κοινό. | Περισσότερες πληροφορίες: <https://mieletontavaloa.fi/english/>

Εκπαίδευση ενηλίκων και παροχή εκπαίδευσης και μαθημάτων: Village University – Εσθονία | Το «Kodukant» ενθαρρύνει ευρείες, νομικά συγκροτημένες οργανώσεις χωριών, οι οποίες μπορούν να τονώσουν και να συντονίσουν δραστηριότητες στην περιοχή τους, κινητοποιώντας τις τοπικές κοινότητες και ενθαρρύνοντάς τες να οργανωθούν περισσότερο. | Περισσότερες πληροφορίες: <https://kodukant.ee/en/>

Εκπαίδευση ενηλίκων και παροχή εκπαίδευσης και μαθημάτων: Autonome Schule Zurich (ASZ) – Ελβετία | Το ASZ είναι ένα αυτοοργανωμένο και ανεξάρτητο σχολείο, όπου όλες οι σημαντικές αποφάσεις λαμβάνονται μία φορά το μήνα σε ολομέλεια. Είτε πρόκειται για εθελοντή καθηγητή είτε για συμμετέχοντα, όλοι εκτιμώνται εξίσου στη λήψη αποφάσεων. | Περισσότερες πληροφορίες: <https://www.bildung-fuer-alle.ch>

Προτάσεις:

Το «μάκρο-επίπεδο» – Πολιτική, Κοινωνία των Πολιτών κ.λπ.

Η κατανόηση των δημοκρατικών δικαιωμάτων και ιδίως η ικανότητα εφαρμογής τους και η παρέμβαση, η αντίσταση και η αλλαγή των μεθόδων. Η κατανόηση αυτή πρέπει να είναι ενταγμένη σε ένα κατάλληλο πλαίσιο, το οποίο αφήνει περιθώρια για οράματα, αλλά και για μια ρεαλιστική εκτίμηση των ζητημάτων εξουσίας και των ανισοτήτων.

Η δημοκρατία πρέπει να διδάσκεται. | Το Bildung είναι δικαίωμα για όλους. | Η διακρατική συνεργασία είναι απαραίτητη για μια ενωμένη Ευρώπη.

Το «μέσο-επίπεδο» – Κοινότητα

Σχετίζεται με τον τρόπο με τον οποίο η δημοκρατική εκπαίδευση προάγει την αντιμετώπιση και την αλληλεπίδραση με το τοπικό περιβάλλον. Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει έργα και παραδείγματα ως πάροχους δημοκρατικής εκπαίδευσης, υποστηρικτές της δέσμευσης, συντονιστές δικτύων, αλλά και ως πάροχους υπηρεσιών προς την πολιτική ή τις ενώσεις της κοινωνίας των πολιτών.

Η δύναμη της κοινότητας είναι ανυπολόγιστη. | Η εκπαίδευση ενηλίκων πρέπει να βοηθήσει στον καθορισμό του ρόλου μας ως πολίτες. | Πόσο δημοκρατικές είναι οι οργανώσεις εκπαίδευσης ενηλίκων;

Το «μικρο-επίπεδο» – Μαθήματα

Το περιεχόμενο και οι μέθοδοι που διδάσκονται και εφαρμόζονται από τους εκπαιδευτές και οι ανάγκες των εκπαιδευομένων μέσω μιας συμμετοχικής κατανόησης που συνδέεται με την πραγματικότητα της ζωής των συμμετεχόντων, π.χ. η αποδοχή διαφορετικών ατομικών ενδιαφερόντων, οι προσωπικές ανάγκες για δημοκρατική εκπαίδευση και η προθυμία των συμμετεχόντων να εμπλακούν στις πολιτικές διαδικασίες.

Η Δημοκρατική Εκπαίδευση πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα ατομικά συμφέροντα και τις ανάγκες. | Εστίαση στη Δημοκρατική Εκπαίδευση | Εξάσκηση της Δημοκρατίας στην τάξη

BILDUNG

INCLUSIVE LIFELONG
LEARNING SYSTEMS